

Pirmas skyrius

Sjera

Tai štai kaip jautiesi, kai bijai. Ne dėl savęs, ne dėl savo gyvenimo, o dėl kitų.

Tariausi žinanti, ką reiškia baimė, juk ji mane lydėjo visą gyvenimą ir niekada nepasitraukė. Baiminausi, kad nesugebėsiu užbaigti studijų, kad neįstengsiu įsitvirtinti darbe ir niekada nerasiu savo vietos gyvenime; kad būsiu nei skusta, nei lupta. Nepakankamai gera. Nepakankamai svarbi. Nepakankamai vertinga.

Tiesiog nei šiokia, nei tokia.

Baiminausi, kad save prarasiu dar nė neatradusi.

Bet čia – visai kas kita. Jaučiu baimę, kuri nėra tik žodis mano gyvenime, ne tik mane lydintys šešėliai, slogučiai pilve ar įtampa. Ne, ši baimė suspaudžia plaučius ir ardo vidaus organus. Trukdo širdžiai plakti. Ši baimė – labiau jausmas nei vien žodis.

Ir kol ji mane gniuždo, suprantu: tai negali būti tikra.

Kas čia ką tik įvyko? Kaip tai įvyko ir kodėl?

Baigusios darbą mudvi su Laura buvome pakilios nuotikos, džiaugėmės, kad pagaliau viskas susitvarkė. Kad po to, kas

įvyko su Nešu, ir viso to mėšlo ji vėl gerai jaučiasi, kad neliko ilgalaikių pasekmių, o ir jos šonkaulis sugijo.

Ėjome prie lifto, ir tuo momentu, kai pasukome už kampo, Janas žengė iš lifto, o Nešas, Mičas ir keli slaugytojai ketino į jį įlipti, nes skubėjo nuvežti pacientą į operacinę. Visi dar nebuvo sulipę, durys dar nespėjo užsidaryti, kai kažkas sprogo. Mums atėmė žadą – tas sprogimas apvertė aukštyrų kojom mūsų pasaulį.

Ir dabar, vos po akimirkos, nežinau, kur žiūrėti, ką galvoti, ko griebtis.

Janas guli be sąmonės visas purvinas. Pro garsiakalbius skamba pranešimai, tačiau nesuprantu nė vieno žodžio, nes aplink pernelyg šurmulinga, o mano mintys per garsios. Tarsi smegenys būtų persijungusios į budėjimo režimą, kad pajęgtų visa tai iškęsti ir kad kūnas nesukiužtų. Jaučiuosi tarsi paralyžiuota, nors suvokiu, kad nustūmusi Laurą į šalį žingsniuotu statydama koją už kojos. Kad judu į priekį. Greičiau, vis greičiau.

Bėgu į tą chaosą, į tos visa naikinančios baimės glėbį, girdžiu jos kvatojimą tolimiausiuose savo sielos kampeliuose. Tai tikra beprotybė, nes ką tik mažiau racionaliai ir sulaikiau Laurą. Ji nenorėjo, kad aš, jos draugė, veikčiau impulsyviai, nes nežinojome, kas iš tiesų atsitiko, kiek tai pavojinga, ar dar yra ko baimintis. Bet kai ji ištarė Mičo ir kitus vardus, man nušvito protas: tai nėra paprastas incidentas. Tie vardai sakė, kad galime prarasti daugiau nei įprastai ir ką ši sprogimas gali reikšti mums...

Sprogimas vis dar drioksi ausyse, kosėju kvėpdama tirštus dūmus. Laura ir vėl mane aplenkė.

Sustoju tiesiai už jos, kai ji parpuola ant kelių greta Jano, keindama jį apžiūrėti. Nesuprantu, kaip ji tai sugeba. Nesuprantu,

kodėl ji pasirinko Janą, – nors tai logiška, mat jį pamatėme pirmiausia, – o ne Nešą. Jo būklė man kelia didžiulį nerimą, kai primerkusi ašarojančias akis pagaliau įžiūriu atvirą liftą.

Kosčiodama prisidengiu chalato skvernu burną ir nosį, nes to aštraus, sunkiai nusakomo kvapo jau per daug.

Kad ir kas čia nutiko, sprogimas beveik visiškai sunaikino liftą. Kone visos lempos sudužusios, visur išbarstytos šukės, šviesa neritmiškai blykčioja, į visas puses lekia žiežirbos, visi žmonės, buvę lifte, tįso ant grindų arba kur nors prispausti.

Lišos, vienos iš priėmimo skyriaus slaugytojų, kūnas pusiau iškritęs iš lifto, trukdo durims užsidaryti. Jos veriasi, bet nuo kliūties atšoka – taip ir varstosi be atvangos. Nieko negaliu padaryti, tik stebiu šią beprotybę ir tikiuosi, kad neišprotėsiu.

Kiek daug nuolaužų, kiek šukių, kiek kraujo ir chaoso!

– O Dieve, – sumurmu ir vėl užsikosėju.

Norėčiau pasirūpinti Liša, patikrinti jos būklę, tačiau pastebiu liepsnas – jos plyksteli lifto gale, paleisdamos dar daugiau dūmų. Ką jau kalbėti apie degiąsias dujas.

– Šūdas! – nusikeikiu, ir Laura iškart prišoka prie manęs.

– Sjera, mes negalime... – ištaria ji, bet užsikerta pamačiusi Nešą.

Pamačiusi ugnį.

Palūžti.

Pasiduoti skausmui.

Prarasti savitvardą.

Esu tikra, kad Laura norėjo pasakyti kažką panašaus, nes išgirdo, kaip nusikeikiau. Bet išvydusi visą sprogimo mastą, pastebėjusi Nešą – be sąmonės, įspraustą tarp apvirtusio paciento vežimėlio ir lifto sienos, – ji viską suprato.

Kur Mičas? Kodėl jo nematau? Gal jo nebuvo lifte? Po galais, dūmai vis labiau tirštėja, graužia akis, ir aš nieko nejžiūriu. Privalau įeiti į liftą. Bet pirmiausia kuri nors iš mūsų turi su-tramdyti ugnį.

Laura kužda Nešo vardą, sugniaužia kumščius, ir aš supran-tu, kad trokšta prie jo bėgti. Bet joje laimi gydytoja – ji kelias se-kundes užsimerkia ir ryžtingai ištaria tai, ką aš ir pati suvokiau:

– Nespėsime greitai prasibrauti, pirmiausia turim užgesinti ugnį. Paieškok antklodžių. Negalim naudoti CO₂ gesintuvo, nemokėsime su juo tinkamai elgtis, blogiausiu atveju galim pa-žeisti kvėpavimo takus, ypač čia, lifte. Koridoriaus gale yra dar vienas gesintuvas – su milteliais, bet jis užterš žaizdas ir siau-bingai priterš. Janas stabilizuotas, kiek tai įmanoma.

Ji berte išberia viską, ką žino, visas savo mintis, ir nors man tai jokia naujiena, jos nepertraukiu. Esu tikra, Laura taip elgia-si trokšdama neprarasti budrumo. Tad tik linkteliu, o tuo metu atvyksta pirmieji gelbėtojai.

– Kol tu grįši, aš pasirūpinsiu Liša ir pašalinsiu nuo kelio nuolaužas. Kol kas prie kitų vargu ar galėsime prieiti, – toliau kalba Laura, o aš padarau klaidą – dar kartą žvilgteliu į vidų, į liftą... Šįkart atpažįstu Mičą. Matau tik siluetą, tik kontū-rus, bet esu tikra: tai jis. Jis tenai. Dalis manęs tai žinojo, nes juk logiška, akivaizdu; tačiau kita dalis manęs, kuri vylėsi, kad klystu, paniuro.

Ne! Aš...

– Sjera! – šukтели Laura ir mane sulaiko.

Tik dabar suvokiu, kad jau mečiausi prie lifto. Kad veržiausi pro ją ir ne tik pagalvojau „ne“, bet ir surikau. Ir vis dar rėkiu. Be garso. Plaučiuose nebeliko oro, tad vėl užsikosėju.

– Ugnis, – pakartoja ji, o aš puolu bėgti.

Vėl bėgu genama baimės, bet šįkart nesijaučiu paralyžiuota. Abejonės truko neilgai, bet tai mums kainavo brangias sekundes. Mūsų draugams ir draugei kainavo brangias sekundes...

Priėmimo skyriuje skubiai griebiu pirmosios pagalbos rinkinį su gaisro gesinimo antklodėmis.

Aliarmas jau tapo foniniu triukšmu, o koridorius – lyg skruzdėlynas. Vis daugiau žmonių zuja aplink, pasirodo vis daugiau personalo. Jie šaukia vieni per kitus, lekia laiptais žemyn pas mus padėti, suvaldyti situacijos priėmimo skyriuje. Jei prireiktų – evakuoti.

Grįžusi prie lifto matau, kaip Janą atsargiai perkelia ant neštuvų ir prijungia prie monitoriaus EKG elektrodais. Matyt, tuoj jam bus tiekiamas deguonis – kai tik jį išneš iš pavojingos zonos. Tarp dešimčių kitų slaugytojų ir gydytojų atpažįstu daktarą O'Lyrių ir Grantą, šis keikdamasis ir dusdamas padeda stabilizuoti Lišą. Tuo metu pagaliau mudvi su Laura galime patekti į liftą – jo durys jau atidarytos ir užfiksuotos. Imu gesinti ugnį antklode. Liepsnos laižo aplinkinius degius audinius. *Net Mičo drabužius*. Bet šią mintį išsyk nuginu šalin, kitaip ji mane sukaustytų.

Dūmų nemažėja, matomumas nė kiek negerėja, bet nesvarbu. Gesinu toliau suprakaitavusi, perštinčia gerkle, kol nelieka nė vienos liepsnelės, nė kibirkštėlės.

Kol viskas baigiasi.

Ugnis užgesinta, o kartu ir didžiausias pavojaus šaltinis. Jei neturėsim omenyje galimai nuodingų dujų, kuriomis dabar kvėpuojame. Man reikėtų kaukės, mums visiems reikėtų, nes vien drėgnas audinys nepadės. Svarbiausia – pasirūpinti

savimi, taip mus moko. Bet šiuo metu apie tai negalvoju. Nei-
siu ieškoti kaukės. Negaliu. Kad ir kaip neatsakingai ar kvailai
tai skambėtų.

Švokšdama nusviedžiu antklodę į kampą ir kone iškosėju
plaučius. Laura jau prie Nešo – bando jį išlaisvinti, kalbina jį,
ir aš matau, kaip jos protas kaunasi su širdimi.

Suprantu ją. Nes pirmą kartą pajuntu tą patį. Tą vidinį
konfliktą. Visa esybe noriu lėkti prie Mičo. Bet juk ten, lifte,
guli pacientas, beveik palaidotas po neštuvų rėmu, kraujo kla-
ne. O šalia – slaugytojas Džordžas, šiandien be poilsio dirbęs
su mumis pusę pamainos. Nei aš, nei Laura nebuvom su juo
artimos – jis visada budėdavo priėmimo skyriuje, mūsų pamai-
nos retai sutapdavo. Jis buvo tylus, kartais paniuręs, bet nieka-
da nemandagus. Ir savo darbą atlikdavo puikiai. Aš jį pažįstu.
Jis kolega. Velnias...

Drebu iš šalčio, šlapia nuo prakaito, regis, tuoj išprotėsiu.
Atrodo, kad čia esam jau visą amžinybę. Lyg judėtume sulė-
tintai, lyg aplinka byrėtų į gabalus. O iš tiesų praėjo tik kelios
minutės. Sekundės.

Tik akimirksniai.

– Atskubėjau, vos tik sužinojau, – išgirstu balsą šalia ir nė
neatsisukusi žinau: tai Zina.

Jos aiškų, ramų balsą puikiai pažįstu. Be to, ji – vienintelė iš
mūsų, kuri nepuola keiktis, kai viskas eina šuniui ant uodegos.

– Pasirūpink Džordžu ir iškviesk ką nors prie paciento, –
sakau viltingai tikėdamasi, jog kalbu ne šiurkščiai ir ne aro-
gantiškai.

Zina – nepaprastai gera specialistė, žino, ką daro. Bet dabar
man tai nerūpi. Negaliu jai patikėti Mičo. Privalau būti prie jo.